

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA
I ODRŽIVOG RAZVOJA

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

Uprava za zaštitu prirode
KLASA: UP/I 612-07/21-37/07
URBROJ: 517-10-2-3-21-4
Zagreb, 7 svibnja 2021.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za zaštitu prirode, temeljem članka 48. stavak 5. 7. i 8. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, br. 80/13, 15/18, 14/19, 127/19), vezano uz članak 46. stavak 1. Zakona o zaštiti prirode, povodom zahtjeva trgovačkog društva Pro Silva d.o.o., Trg senjskih uskoka 1-2, 10020 Zagreb, podnesenog u ime trgovačkog društva Hrvatske autoceste d.o.o., Širolina 4, 10000 Zagreb, za provedbu prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu Programa zaštite divljači „Mreža autocesta u nadležnosti poduzeća Hrvatske autoceste d.o.o.“ za razdoblje važenja od 1. travnja 2021. – 31. ožujka 2031. godine, nakon provedenog postupka donosi

RJEŠENJE

- I. Da je Program zaštite divljači „Mreža autocesta u nadležnosti poduzeća Hrvatske autoceste d.o.o.“ za razdoblje važenja od 1. travnja 2021. – 31. ožujka 2031. godine., prihvatljiv za ekološku mrežu.
- II. U cilju očuvanja zaštićenih područja, strogo zaštićenih vrsta i ugroženih i rijetkih stanišnih tipova za koje nisu izdvojena područja ekološke mreže, izdaju se slijedeći uvjeti zaštite prirode:
 1. u cilju praćenja stanja i očuvanja strogo zaštićenih vrsta, evidentirati njihova opažanja/nalaze, odnosno najmanje jednom godišnje ispuniti Obrazac za evidentiranje strogo zaštićenih vrsta (osim vuka i risa) koji je dostupan na upit na zavod@mingor.hr i dostaviti ga Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja,
 2. u slučaju pronalaska ozlijeđene, ranjene ili uginule strogo zaštićene vrste obavijestiti Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja putem obrasca dostupnog na internetskoj poveznici <http://213.202.106.36/limesurvey/index.php/927612/lang-hr>.
- III. Ovo Rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

Obrazloženje

Pro Silva d.o.o., Trg senjskih uskoka 1-2, 10020 Zagreb (dalje u tekstu: Pro Silva d.o.o.), kao ovlaštenu izrađivača Programa zaštite divljači „Mreža autocesta u nadležnosti poduzeća Hrvatske autoceste d.o.o.“ za razdoblje važenja od 1. travnja 2021. – 31. ožujka 2031. godine (dalje u tekstu: Program), 8. siječnja 2021. godine podnio je u ime nositelja izrade trgovačkog društva Hrvatske autoceste d.o.o., Širolina 4, 10000 Zagreb, zahtjev za provedbu prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu. U zahtjevu su sukladno članku 48. stavku 2. dostavljeni podaci o Programu, nositelju izrade Programa kao i o razlozima izrade. Uz zahtjev je u tiskanom i elektronskom obliku priložen Nacrt Programa.

Uvidom u zahtjev i dostavljenu dokumentaciju Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za zaštitu prirode (dalje u tekstu Ministarstvo), utvrdilo je da pojedini dijelovi Programa nisu potpuni i nisu izrađeni na odgovarajući način te je Zaključkom KLASA: UP/I 612-07/21-37/07, URBROJ: 517-10-2-3-21-2 od 5. svibnja 2021. godine zatražilo dopunu i izmjenu Programa. Pro Silva d.o.o. je 6. listopada 2021. godine dostavilo dopunjen i izmijenjen Program.

Razmatranjem zahtjeva, kojim je zatražena provedba postupka prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, nakon uvida u dostavljene podatke i dokumentaciju te uvida u Uredbu o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (Narodne novine, broj 80/19) utvrđeno je slijedeće.

Nositelj izrade Programa je trgovačko društvo Hrvatske autoceste d.o.o., Širolina 4, 10000 Zagreb. Program se donosi za razdoblje od 1. travnja 2021. do 31. ožujka 2031. godine.

Obuhvat Programa odnosi se na područje autocesta kojima upravlja trgovačko društvo Hrvatske autoceste d.o.o.: A1 - Autocesta kralja Tomislava Dalmatina/Autocesta A1 Zagreb - Split – Dubrovnik, dionica Zagreb (Lučko) - Bosiljevo (A6) - Žuta Lokva (A7) - Split - Ploče (A10) - Dubrovnik (dovršeno do Ploča, u planu do Dubrovnika) duljine 415,3 km (površina 2525,25 ha), A3 - Posavska autocesta/Autocesta A3 Bregana - Zagreb – Lipovac, dionica Bregana (granica sa Slovenijom) - Zagreb - Okučani - Sredanci (A5) - Lipovac (granica sa Srbijom) duljine 306,40 km (površina 2098,66 ha), A4 - Varaždinska autocesta/Autocesta A4 Zagreb – Goričan, dionica Zagreb (Ivanja Reka) - Sveta Helena (D10) - Goričan (granica s Mađarskom) duljine 96,90 km (površina 494,41 ha), A5 - Slavonska autocesta Slavonika/Autocesta A5 Beli Manastir - Osijek – Svilaj, dionica Branjin Vrh (granica s Mađarskom) - Osijek - Sredanci (A3) - Svilaj (granica s Bosnom i Hercegovinom) (dovršeno do Osijeka, u izgradnji do Belog Manastira, u planu do Branjinog Vrh) duljine 58,70 km (površina 307,57 ha), A10 - Neretvanska autocesta/Autocesta A10 Granica BiH – Ploče, dionica Nova Sela (granica s Bosnom i Hercegovinom) - Ploče (A1) duljine 8,50 km (površina 61,52 ha) i A11 - Sisačka autocesta/Autocesta A11 Zagreb – Sisak, dionica Zagreb (Jakuševac) - Sisak (dovršeno do Lekenika, u planu do Siska) duljine 32,70 km (površina 196,12 ha). Navedena površina obuhvata odnosi se na područje autoceste koje obuhvaća površinu kolničke konstrukcije i okoliša između žice koja dijeli autocestu od ostatka površina. U predmetnu površinu također su uključeni svi objekti u nadležnosti Hrvatskih autocesta u sklopu pojedine dionice autoceste: tuneli, mostovi, nadvožnjaci, prijelazi, cestarski prolazi, čvorišta, odmorišta, građevine i prostor oko tehničkih jedinica kako bi se u omogućilo pravovremeno postupanje s divljači. Program prema PZD-1 obrascu obuhvaća ukupno 5663 ha (prometnice 2318 ha i druge javne površine 3345 ha).

Razlog za izradu Programa proizlazi iz Zakona o lovstvu (Narodne novine 99/18, 32/19, 32/20) koji propisuje obvezu gospodarenja lovištem i divljači, a gospodarenje obuhvaća uzgoj, zaštitu, lov i korištenje divljači i njezinih dijelova kao i izradu, obnovu i reviziju lovnogospodarskih planova (lovnogospodarska osnova, program uzgoja divljači i

program zaštite divljači). Program zaštite divljači je planski dokument kojim se uređuje zaštita i lov divljači na površinama na kojima je zabranjeno ustanovljenje lovišta.

Vrste divljači koje se mogu pojaviti u obuhvatu Programa i navedene su u Programu su krupna divljači: jelen obični (*Cervus elaphus* L.), jelen lopatar (*Dama dama* L.), jelen axis (*Axis axis* L.), srna obična (*Capreolus capreolus* L.), divokoza (*Rupicapra rupicapra* L.), muflon (*Ovis aries musimon* Pall.), svinja divlja (*Sus scrofa* L.), smeđi medvjed (*Ursus arctos* L.), sitna dlakava divljač: jazavac (*Meles meles* L.), mačka divlja (*Felis silvestris* Schr.), kuna bjelica (*Martes foina* Erx.), kuna zlatica (*Martes martes* L.), lasica mala (*Mustela nivalis* L.), dabar (*Castor fiber* L.) zec obični (*Lepus europaeus* Pall.), kunić divlji (*Oryctolagus cuniculus* L.), puh veliki (*Glis glis* L.), lisica (*Vulpes vulpes* L.), čagalj (*Canis aureus* L.), tvor (*Mustela putorius* L.), sitna pernata: fazan – gnjetlovi (*Phasianus sp.* L.), jarebica kamenjarka (*Alectoris graeca* Meissn.), jarebica kamenjarka čukara (*Alectoris chucar* Grey.), trčka skvržulja (*Perdix perdix* L.), golub divlji grivnjaš (*Columba palumbus* L.), golub divlji pećinar (*Columba livia* Gmelin.), patka divlja gluhara (*Anas platyrhynchos* L.), patka divlja kržulja (*Anas crecca* L.) patka krunasta (*Aythya fuligula* L.), patka pupčanica (*Spatula querquedula* L.), patka glavata (*Aythya ferina* L.), liska crna (*Fulica atra* L.), vrana siva (*Corvus corone cornix* L.), vrana gačac (*Corvus frugilegus* L.), čavka zlogodnjača (*Coloeus monedula* L.), svraka (*Pica pica* L.) i šojka kreštalica (*Garulus glandarius* L.) i sezone vrste: prepelica pućpura (*Coturnix coturnix* L.), prepelica virdžinijska (*Coturnix virginiana* L.), šljuka bena (*Scolopax rusticola* L.), šljuka kokošica (*Galinago gallinago* L.), guska divlja glogovnjača (*Anser fabalis* Latham.) i guska divlja lisasta (*Anser albifrons* Scopoli.).

Aktivnosti koje se planiraju Programom odnose se na: promatranje i prebrojavanje divljači i ostalih životinjskih vrsta tijekom cijele godine, pronalazak uginule ili ozlijeđene strogo zaštićene vrste i dojava nadležnom Ministarstvu, obavljanje izгона i odstrijel divljači, edukacija djelatnika i stanovništva za pravilan izbor i primjenu zaštitnih sredstava i repelenata i zaštita prometnice uporabom zaštitnih sredstava i repelenata.

Područje obuhvata Programa dijelom se nalazi na područjima zaštićenim temeljem Zakona o zaštiti prirode: autocesta A1 - Park prirode Velebit, značajni krajobraz Krka - donji tok, značajni krajobraz Kanjon Cetine, autocesta A3 - Park prirode Lonjsko polje, značajni krajobraz Jelas polje, autocesta A5 - Regionalni park Mura-Drava i značajni krajobraz Mura, A10 i A11 ne nalazi se niti na jednom zaštićenom području. Na udaljenosti do 1 km nalaze se od: A1 Značajni krajobraz Gacko polje, spomenik prirode Zeleni hrast i park prirode Biokovo, A3 posebni rezervat Ribnjaci Jelas polje i značajni krajobraz Gajna, A5 spomenik parkovne arhitekture Varaždinske toplice - Lipe i spomenik parkovne arhitekture Varaždinske toplice - lječilišni park dok se na udaljenosti do 1 km od autocesta A10 i A11 ne nalazi niti jedno zaštićeno područje.

Na području obuhvatu Programa, sukladno Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže dijelom se nalazi više područja ekološke mreže.

Autocesta A1 dijelom se nalazi na područjima očuvanja značajnim za ptice (POP): HR1000021 Lička krška polja, HR1000022 Velebit, HR1000023 SZ Dalmacija i Pag, HR1000024 Ravni kotari, HR1000026 Krka i okolni plato, HR1000027 Mosor, Kozjak i Trogirska zagora, HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika, HR1000029 Cetina, HR1000030 Biokovo i Rilić i dijelom na područjima očuvanja značajnim za vrste i stanišne tipove (POVS): HR2000592 Ogulinsko-plašćansko područje, HR2001012 Ličko polje, HR2001272 Jadova, HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika, HR5000022 Park prirode Velebit, HR2001269 Obsenica, HR2001361 Ravni kotari, HR2001371 Područje oko Dobre vode, HR2001363 Zaleđe Trogira, HR3000171 Ušće Krke, HR4000030 Novigrad i Karinsko more, HR2000929 Rijeka Cetina – kanjonski dio, HR2001046 Matica-Vrgoračko polje, HR2001242 Izvor Vir, HR2001352 Mosor i HR2001449 Izvor Dropuluća vrilo. Na širem

području na udaljenosti do 1 km nalaze se slijedeća područja ekološke mreže: HR2000633 Crnačko polje (POVS), HR2000634 Stajničko polje (POVS), HR2000635 Gacko polje (POVS), HR2001295 Jezerane (POVS), HR2001126 Rokina bezdana (POVS), HR2000098 Pećina (POVS), HR2000053 Jama pod Malim Kraljcem (POVS), HR2000031 Golubinka kod Vučevice (POVS), HR3000280 Vrulja Zečica (POVS), HR2000096 Peć u Čulinovim raljevinama (POVS), HR5000030 Biokovo (POVS), HR2000179 Velika špilja kod Antunovića (POVS), HR2001321 Jasena ponor (POVS) i HR2000007 Betina velika jama (POVS).

Autocesta A3 dijelom se nalazi na područjima očuvanja značajnim za ptice (POP): HR1000004 Donja Posavina, HR1000005 Jelas polje, HR1000006 Spačvanski bazen i dijelom na područjima očuvanja značajnim za vrste i stanišne tipove (POVS): HR2000416 Lonjsko polje (POVS), HR2001216 Ilova, HR2001326 Jelas polje s ribnjacima i HR2001414 Spačvanski bazen. Na širem području na udaljenosti do 1 km nalaze se slijedeća područja ekološke mreže: HR1000002 Sava kod Hrušćice sa šljunčarom Rakitje (POP), HR2001506 Sava uzvodno od Zagreba (POVS), HR2001311 Sava nizvodno od Hrušćice (POVS) i HR2000427 Gajna (POVS).

Autocesta A4 dijelom se nalazi na područjima očuvanja značajnim za ptice (POP): HR1000013 Dravske akumulacije i dijelom na područjima očuvanja značajnim za vrste i stanišne tipove (POVS): HR2000364 Mura, HR2001307 Dravske akumulacije, HR2001347 Donje Međimurje i HR2001405 Lonja. Na širem području na udaljenosti do 1 km nalazi se područje ekološke mreže HR2001410 Livade uz Bednju III (POVS).

Područje obuhvata Programa za autocestu A5 ne nalazi se na području ekološke mreže, a na širem području na udaljenosti oko 1 km nalaze se dva područja ekološke mreže: HR1000003 Turopolje (POP) i HR2000415 Odransko polje (POVS).

Područje obuhvata Programa za autoceste A10 i A11 ne nalazi se na području ekološke mreže niti se na udaljenosti do 1 km ne nalazi niti jedno područje ekološke mreže.

Ciljevi očuvanja za područja ekološke mreže značajna za ptice propisani su Pravilnikom o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima ekološke mreže (Narodne novine, broj 25/20, 38/20) dok su za veći dio područja očuvanja značajnih za vrste i stanišne tipove dostupni na internetskim stranicama Ministarstva (<http://www.haop.hr/hr/novosti/informacija-o-primjeni-ciljeva-ocuvanja-u-postupcima-ocjene-prihvatljivosti-za-ekolosku>).

Obuhvat Programa odnosi se na površine kolnika, tunela, mostova, nadvožnjaka, prijelaza, cestarskih prolaza, čvorišta, odmorišta, građevina i prostora oko tehničkih jedinica odnosno obuhvaća prostor unutar žičane ograde koja dijeli autocestu od ostatka površina. U obuhvatu Programa ne nalaze se ciljni stanišni tipovi područja ekološke mreže. Navedene površine uglavnom ne predstavljaju pogodna staništa za ciljne vrste budući da se radi o površinama koje se zbog sigurnosti prometa redovito održavaju, zbog uznemiravanja bukom i prisustva vozila i ljudi većina ciljnih vrsta izbjegava zadržavanje u obuhvatu programa i u blizini obuhvata Programa, a žičana ograda predstavlja prepreku većini ciljnih vrsta te se uglavnom ne očekuje njihov pridolazak na površinama unutar obuhvata Programa. Od ciljnih vrsta područja ekološke mreže kojima žičana ograda ne predstavlja prepreku mogu se izdvojiti šišmiši i ptice, međutim zbog razloga da u okolici obuhvata Programa postoje staništa koja su pogodnija za hranjenje i ranije navedenih razloga (buka, prisutnost prometa i ljudi), kao i mjera poduzetih prilikom izgradnje autoceste i mjera koje se poduzimaju tijekom korištenja (ekološka rasvjeta usmjerena prema tlu, žarulje koje emitiraju svjetlost koja ne privlači kukce, uklanjanje stradalih životinja sa kolnika koje bi mogle privući pojedine vrste ptica, redovito održavanje ograde i dr.) ne očekuje značajan pridolazak ovih vrsta u obuhvatu Programa.

Aktivnosti koje su planirane Programom kao što su promatranje i prebrojavanje divljači i ostalih životinjskih vrsta tijekom cijele godine, pronalazak uginule ili ozlijeđene strogo zaštićene vrste i dojava nadležnom Ministarstvu neće imati značajan negativan utjecaj na ciljne vrste područja ekološke mreže. Također za aktivnosti koje se odnose na edukaciju djelatnika i stanovništva za pravilan izbor i primjenu zaštitnih sredstava i repelenata, kao i zaštita prometnice uporabom zaštitnih sredstava i repelenata ne očekuju se značajni negativni utjecaji na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže već se na taj način može i pozitivno utjecati na način da se spriječi pridolazak ciljnih vrsta na području obuhvata Programa i na taj način umanju mogućnost stradavanja u prometu.

Od ciljnih vrsta područja ekološke koja se dijelom nalaze u obuhvatu plana ili na udaljenosti do 1 km divljač predstavlja samo nekoliko vrsta: smeđi medvjed (*Ursus arctos*), dabar (*Castor fiber*), jarebica kamenjarka (*Alectoris graeca*), šljuka bena (*Scolopax rusticola*), šljuka kokošica (*Galinago gallinago*), guska divlja glogovnjača (*Anser fabalis*), guska divlja lisasta (*Anser albifrons*), patka divlja gluhara (*Anas platyrhynchos*), patka divlja kržulja (*Anas crecca*), patka krunasta (*Aythya fuligula*), patka pupčanica (*Spatula querquedula*), patka glavata (*Aythya ferina* L.) i liska crna (*Fulica atra* L.). Smeđim medvjedom i dabrom budući da su navedene vrste ujedno i strogo zaštićene vrste njima se gospodari temeljem Programa gospodarenja za svaku vrstu i akcijskog plana za svaku pojedinu godinu. U slučaju potrebe za postupanjem sa navedenim vrstama postupati će se u skladu sa Odredbama Zakona o zaštiti prirode i Zakona o lovstvu. Vežano uz ciljne vrste ptica koje su ujedno i lovna divljač ne očekuje se potreba za postupanjem u vidu odstrela, budući da na površinama unutar obuhvata Programa ne postoje povoljna staništa za njihovo dulje zadržavanje. Iznimno, ako se unatoč drugim poduzetim mjerama bude moralo pristupiti izlučivanju putem odstrela raditi će se o manjem broju jedinki čiji gubitak neće predstavljati značajan negativan utjecaj na populacije navedenih ciljnih vrsta ptica. Obavljanje izгона i odstrijel divljači mogli bi u vidu uznemiravanja utjecati i na ostale ciljne vrste ovih područja ekološke mreže međutim navedena aktivnost provodi se povremeno i u iznimnim slučajevima (ako se divljač zatekne u obuhvatu Plana i ne može se izmjestiti na neki drugi način), na pojedinim dijelovima obuhvata Programa i u kraćim razdobljima te se slijedom navedenog ne očekuju značajni negativni utjecaji na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže koja se dijelom nalaze u obuhvatu plana i/ili na udaljenosti do 1 km.

Slijedom navedenog s obzirom da se značajni negativni utjecaji na ciljeve očuvanja i cjelovitost područje ekološke mreže mogu isključiti nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu te je riješeno kao u izreci.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom aktom, KLASA: 351-03/18-04/487, URBROJ: 517-06-2-1-2-18-2 od 7. svibnja 2018. godine očitovale se da sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18) lovstvo nije područje za koje se obvezno provode postupci strateške procjene utjecaja na okoliš ili ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš.

Člankom 46. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode propisano je da Ministarstvo provodi prethodnu ocjenu i glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu za strategije, planove i programe koji se pripremaju i/ili donose na državnoj i područnoj (regionalnoj) razini, kao i za one koji se pripremaju i/ili donose na državnoj i područnoj (regionalnoj) razini, a za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza strateške procjene ili ocjene o potrebi strateške procjene.

Nadalje člankom 48. stavkom 5. Zakona o zaštiti prirode propisano je da ako Ministarstvo isključi mogućnost značajnih negativnih utjecaja strategije, plana ili programa na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donosi rješenje da je strategija plan ili program prihvatljiva za ekološku mrežu.

Člankom 48. stavkom 7. Zakona o zaštiti prirode propisano je da rješenje iz stavka 5. i 6. tog članka sadrži podatke o strategiji, planu ili programu, podatke o ekološkoj mreži, obrazloženje razloga na temelju kojih je isključena mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže ili obrazloženje razloga na temelju kojih je utvrđena obveza provedbe Glavne ocjene.

Člankom 48. stavkom 8. Zakona o zaštiti prirode propisano je da rješenje iz stavka 5. i 6. tog članka sadrži i uvjete zaštite prirode ako se radi o strategiji, planu ili programu u čijem se obuhvatu nalaze zaštićena područja, strogo zaštićene vrste i/ili ugroženi i rijetki stanišni tipovi za koje nisu izdvojena područja ekološke mreže.

U skladu sa člankom 51. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode ovo Rješenje objavljuje se na mrežnoj stranici Ministarstva.

Temeljem Zakona o upravnim pristojbama (Narodne novine, broj 115/16) upravna pristojba na ovo Rješenje je naplaćena.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Ovo Rješenje je izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog Rješenja.

Tužba se predaje nadležnom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Dostaviti:

1. Pro Silva d.o.o., Trg senjskih uskoka 1-2, 10020 Zagreb, (R s povratnicom),
2. Hrvatske autoceste d.o.o., Širolina 4, 10000 Zagreb (R s povratnicom),
3. Ministarstvo poljoprivrede, Uprava šumarstva, lovstva i drvne industrije
Planinska 2a, 10000 Zagreb (elektroničkom poštom na pisarnica.tdu@mps.hr)
4. U spis predmeta, ovdje